

Питања за колоквијум

1. У почетној позицији бели и црни краљ морају бити на пољу боје _____, а табла постављена тако да је поље а1 увек _____ боје.
2. Низ поља од, на пример, а3 до h3 назива се _____.
3. Низ поља од, на пример, а1 до h8 назива се _____.
4. Низ поља од, на пример, d1 до d8 назива се _____.
5. Шаховска поља: d4, d5, e4 и e5 су _____ табле.
6. У почетној позицији шаховске партије, половина табле на којој су бела и црна дама назива се _____, а на којој су оба краља _____.
7. Наброј све могуће начине којима се можемо одбранити када је краљ у шаху: _____

_____.
8. Када је краљ у шаху можемо ли извршити рокаду (заокружи тачан одговор). ДА НЕ
9. Шта је двоструки шах?

_____.
10. Мала рокада се записује _____, а велика _____.
11. У скраћеној нотацији потез: 1. с2-с4 се записује 1. _____.
12. Промоција f пешака у даму на тој линији се записује: _____.
13. На табли, квадрат b7 је _____ боје.

14. Краљ је у пату када _____

_____.

15. Шта је полупотез?

_____.

16. Шта је проблемски шах?

_____.

17. Наведи два основна система по којима се одвијају турнирска такмичења у шаху.

_____.

18. Шта је „ан пасан“?

_____.

19. Са које позиције дама контролише највише поља и колико максимално поља дама може да контролише?

_____.

20. Који су принципи игре белог у отварању?

_____.

21. Који су принципи игре црног у отварању?

_____.

22. Први званични првак света у шаху се звао

_____.

23. Наведи фазе шаховске партије по редоследу.

_____.

24. Краљ је у мату када је

_____.

25. Наведи на које начине је могуће завршити шаховску партију.

_____.

26. Како се зове једна од подврста шаха, осмишљена од стране једног бившег светског првака?

_____.

27. Повежи имена светских првака (А, Б, В и Г) и периоде када су били прваци Света (1, 2, 3, 4):

А) Вилхем Штајниц	1. 1935. – 1937.
Б) Михаил Таљ	2. 1960. – 1961.
В) Борис Спаски	3. 1886. – 1894.
Г) Макс Еве	4. 1969. – 1972.

А - _____, Б - _____, В - _____, Г - _____.

28. Повежи имена светских првака (А, Б, В и Г) и периоде када су били прваци Света (1, 2, 3, 4):

А) Гари Каспаров	1. 1927. – 1935 и 1937. – 1946.
Б) Александар Аљехин	2. 1963. – 1969.
В) Тигран Петројсан	3. 1985. – 1993.
Г) Михаил Таљ	4. 1960. – 1961.

А - _____, Б - _____, В - _____, Г - _____.

29. Чатуранага је _____.

30. Двојни удар подразумева _____, а

двоструки напад _____.

31. Угушени мат је мат који _____.

_____.

32. FIDE је _____.

33. Блокада подразумева _____.

34. Наведи врсте гамбита централних система одређених полупотезом е4 где црни одговара полупотезом е5:

35. Дириговање противничке фигуре подразумева _____.

36. Одвлачење противничке фигуре подразумева _____.

Решења

1. У почетној позицији бели и црни краљ морају бити на пољу боје **супротне боје од боје краља**,

а табла постављена тако да је поље а1 увек **црне** боје.

2. Низ поља од, на пример, а3 до h3 назива се **ред**.

3. Низ поља од, на пример, а1 до h8 назива се **дијагонала**.

4. Низ поља од, на пример, d1 до d8 назива се **линија**.

5. Шаховска поља: d4, d5, е4 и е5 су **центар** табле.

6. У почетној позицији шаховске партије, половина табле накојој су бела и црна дама назива се **дамино крило**, а на којој су оба краља **краљево крило**.

7. Наброј све могуће начине којима се можемо одбранити када је краљ у шаху: **уклањање краља на доступно поље које не контролишу противничке фигуре; узимање противничке фигуре која даје шах; и постављање фигуре на путању између краља и фигуре која даје шах.**

8. Када је краљ у шаху можемо ли извршити рокаду (заокружи тачан одговор).

ДА

НЕ

9. Шта је двоструки шах? **Када две фигуре исте боје нападају противничког краља.**

10. Мала рокада се записује **0-0**, а велика **0-0-0**.

11. У скраћеној нотацији потез: 1. с2-с4 се записује 1. **с4**.

12. Промоција f пешака у даму на тој линији се записује: **f8D**.

13. На табли, квадрат b7 је **беле** боје.

14. Краљ је у пату када **је на реду да игра, а не налази се у шаху и није у могућности да одигра ниједан полупотез који дозвољавају правила игре.**

15. Шта је полупотез?

Полупотез је премештање било које фигуре или пешака са једног на друго поље.

16. Шта су шаховски проблеми?

Проблеми су компоноване позиције у којима треба дати мат у тачно одређеном броју потеза.

17. Наведи два основна система по којима се одвијају турнирска такмичења у шаху.

То су Сонеборн и Бергер систем.

18. Шта је „ан пасан“? Ан пасан је узимање пешака у пролазу.

19. Са које позиције дама контролише највише поља и колико максимално поља дама може да контролише?

Дама највише поља контролише из центра и максимално 27 поља.

20. Који су принципи игре белог у отварању?

Принципи игре белог у отварању су: захватање центра; брз развој фигура; напад на слаба места противника; принцип сигурности.

21. Који су принципи игре црног у отварању?

Принципи игре црног у отварању су: успостављање равнотеже у центру; принцип сигурности; одбрана сопствених слабих места; развој фигура.

22. Први званични првак света у шаху се звао Вилхем Штајниц.

23. Наведи фазе шаховске партије по редоследу.

Отварање, средишњица, завршница.

24. Краљ је у мату када је под шахом, а није у могућности да одигра ниједан полупотез који дозвољавају правила игре.

25. Наведи на које начине је могуће завршити шаховску партију.

Победа белог, реми (нерешен исход), победа црног.

26. Како се зове једна од подврста шаха, осмишљена од стране једног бившег светског првака?

Фишеров шах.

27. Повежи имена светских првака (А, Б, В и Г) и периоде када су били прваци Света (1, 2, 3, 4):

А) Вилхем Штајниц	1. 1935. – 1937.
Б) Михаил Таљ	2. 1960. – 1961.
В) Борис Спаски	3. 1886. – 1894.
Г) Макс Еве	4. 1969. – 1972.

А – 3, Б – 2, В – 4, Г – 1.

28. Повежи имена светских првака (А, Б, В и Г) и периоде када су били прваци Света (1, 2, 3, 4):

А) Гари Каспаров	1. 1927. – 1935 и 1937. – 1946.
Б) Александар Аљехин	2. 1963. – 1969.
В) Тигран Петројсан	3. 1985. – 1993.
Г) Михаил Таљ	4. 1960. – 1961.

А – 3, Б – 1, В – 2, Г – 4.

29. Чатуранага је индијска игра која се сматра директном претходницом шаха.

30. Двојни удар је истовремени напад на два циља , а двоструки напад је садејство две фигуре усмерене ка заједничком циљу.
31. Угушени мат је мат који се скакачем даје краљу који је окружен сопстеним фигурама које му на тај начин онемогућавају бекство.
32. FIDE је међународна шаховска федерација.
33. Блокада подразумева да се противничка фигура налази на пољу одакле својим фигурама омета приступ том важном пољу.
34. Наведи три врсте гамбита централних система одређених полупотезом е4 где црни одговара полупотезом е5: Краљев гамбит, Евансов гамбит, Шкотски гамбит, Средишњи гамбит, Северни гамбит и Летонски гамбит..
35. Дириговање противничке фигуре подразумева њено присилно довођење на положај који одговара страни која спроводи комбинацију.
36. Одвлачење противничке фигуре подразумева њено присилно уклањање са положаја са којег контролише једно или више важних поља.